

Partnerskab mellem Sydvestjysk Landboforening og Esbjerg Kommune om fokus på klimavenlig landbrugsdrift i Esbjerg Kommune

Baggrund og formål

Landbruget fylder meget i Esbjerg Kommune – også i Esbjerg Kommunes klimaregnskab, hvor udledninger fra sektoren udgør 39 % af den samlede klimabelastning (drivhusgasser samlet). Udledningen fra landbruget kommer fra en lang række kilder – energiforbrug i maskiner og bygninger, udledning af CO₂ fra drænedede lavbundsjord, udledning af metangasser fra husdyrgødning i stalde og lagre og ikke mindst metangasser fra vomgasser hos særligt kvæg.

Esbjerg Kommune huser i dag en stor animalsk produktion, især malkekvæg og svin. Dette medfører en betydelig udledning af klimagasser. Det er forventningen, at den globale efterspørgsel på animalske fødevarer forsat vil være stigende. En nedgang i den animalske produktion i Esbjerg Kommune vil derfor sandsynligvis blot medføre, at produktionen flyttes til mindre klimaeffektive lande, hvor udledningen af klimagasser i værste fald forværres. Det er vores fælles ambition at opretholde, udvikle og øge den animalske produktion i det omfang den globale efterspørgsel forsat er der og at understøtte, at en lokal og national klimavenlig produktion er en driver for væksten i branchen.

Alle parter er enige om, at udledningen af klimagasser fra landbruget skal reduceres i de kommende år, og at landbrugets reduktioner skal bidrage til at nå Esbjerg Kommunes politisk vedtagne mål om netto CO₂ neutral i 2030. Målsætningen er ambitiøs og åbner i høj grad op for behovet for omstilling ved både landbruget og ved Esbjerg Kommune.

Partnerskabet handler om at udvikle landbruget og udnyttelsen af det åbne land, så Esbjerg Kommune også i fremtiden har et stærkt, innovativt og lønsomt landbrugserhverv. Den grønne omstilling skal med andre ord blive et aktiv for kommunens landmænd, forarbejdningsvirksomheder, følgeindustri mv.

Derfor vil vi i fællesskab formulere, afprøve og udbrede de mange forskellige løsninger, der samlet skal til for at reducere landbrugets udledning.

Partnerskabet er et frivilligt, men gensidigt forpligtende samarbejde om en fælles vision, som ingen af parterne kunne nå selv. Partnerskabet bygger ikke på kontrakter og jura, men på tillid og et fælles mål om en økonomisk bæredygtig grøn omstilling af landbruget. Parterne går ikke ind i samarbejdet med foruddefinerede krav og leverancer, men finder i fællesskab de løsninger, der indfrier det fælles mål. Vi samarbejder derfor om de fælles målsætninger om økonomisk bæredygtig grøn omstilling og et mere klimavenligt landbrug.

Hvem indgår i partnerskabet?

Partnerskabet indgås mellem Esbjerg Kommune og Sydvestjysk Landboforening

Partnerskabet kan suppleres med en følgegruppe med repræsentanter, der har en særlig indsigt i feltet, men ikke nødvendigvis en aktie i den konkrete omstilling af Esbjerg Kommunes landbrugssektor.

For hvert konkret projekt som startes i regi af partnerskabet, bliver der nedsat en konkret arbejdsgruppe med repræsentanter, som har en særlig indsigt og interesse i projektet.

Hvad vil vi opnå med partnerskabet?

Partnerskabets omdrejningspunkt er landbrugsdriften og aktiviteter, der kan medføre netto nul udledning fra landbruget. I fællesskab vil vi arbejde med en grøn omstilling i landbruget med fokus på økonomisk bæredygtige initiativer.

De overordnede og samlende formål med partnerskabet er:

- At arbejdet skal gennemføres i respekt for landbruget, forarbejdningsevner, følgeindustri mv. i fødevareklyngen, og med en ambition om, at omstillingen ikke medfører et tab af arbejdspladser og indbyggere i kommunen. Tvært imod er ambitionen, at omstillingen skal danne grundlag for bosætning og etablering af nye arbejdspladser.
- At udnytte innovation, nytænkning og ny forskning med henblik på at afsøge og afprøve nye muligheder og løsninger herunder nye teknologier, så landbrugserhvervet også i fremtiden er en væsentlig, lønsom og økonomisk bæredygtig del af Esbjerg Kommune.
- At sikre en fortsat fokuseret indsats af implementeringstiltag som fx hyppigere udslusning af gylle, dyrkning af efterafgrøder, nitrifikationshæmmere, fodring med fedt, foderadditiver mv. i det omfang det giver mening for den enkelte bedrift.
- At samarbejde målrettet mod at sikre udtagning af 3.370 ha lavbundslande inden 2030 og 1.630 ha lavbundsland inden 2050. Samarbejdet omfatter en aftale om en struktur og konkretiseret arbejdstilgang til kortlægningen af potentielle områder og udtagningen af konkrete områder
- At Esbjerg Kommune i fremtiden er førende i Danmark til at indpasse og eksperimentere med nye landbrugsteknikker, der spiller positivt ind i den grønne omstilling og i et klimavenligt landbrug.
- At samarbejde om et målrettet initiativ der skal bidrage til, at så meget som muligt af den gylle, der produceres i Esbjerg Kommune behandles i biogasanlæg eller pyrolyse
- At bidrage positivt til sektorkobling mellem landbruget og energisektoren ved bl.a. understøtte udnyttelsen af biogasproduktionen, samt opsætningen af solceller hvor det er muligt.

Parterne er enige om, at det er et delt ansvar at landbruget lykkes med at reducere klimabelastning på en økonomisk bæredygtig måde, så landbruget kan imødekomme de store krav til reduktion af klimagasser fra omgivelserne. Både kommunen som myndighed og landbruget stiller sig nysgerrigt over for nye tilgange til landbrugsproduktionen.

Igennem partnerskabet imellem Esbjerg Kommune og landbruget vil vi i fællesskab fastsætte konkrete initiativer til reduktion af CO₂ fra landbrugsdriften, hvor kommunens indsats vil gøre en forskel.

Hvordan vil vi arbejde med grøn omstilling af landbruget?

Parterne er i udgangspunktet enige om, at der ikke findes én løsning, der reducerer landbrugets klimabelastning. Der skal arbejdes med mange områder og både små og store omstillinger og projekter i landbruget. Derfor er det et centralt og selvstændigt formål med partnerskabet, at parterne på baggrund af seneste viden i fællesskab og i gensidig tillid arbejder på at definere et antal projekter og omstillinger, der hver især bidrager til konkret grøn omstilling og ikke mindst praktisk og administrativt hvordan kommunen kan medvirke til at landbruget kan udvikles til at reducere klimabelastningen og bevare lønsomheden i nuværende og nye markeder.

Sådan vil vi arbejde:

Partnerskabet vil i praksis frem mod 2030:

- Afholde 2 årlige møder mellem partnerne, samt gennem analyser, oplysningsaktiviteter og projekter igangsat i partnerskabet. På disse møder drøfter parterne kommunens og landbrugets rolle i forhold til oplysningsaktiviteter, konkrete aktiviteter, øvrige indsatser og partnerskaber fx om lavbundsprojekter, om skovrejsning, projekter om vedvarende energi – men også med samarbejder og projekter om f.eks. grøn turisme og landsbyer i energibalance.
- På møder drøftes og besluttet engagement i projekter, der kan bidrage til klimareduktioner og økonomisk bæredygtige projekter. Partnerskabet kan igangsætte analyser og være projektsekretariat for evt. eksternt finansierede projekter.
- Esbjerg Kommune har initiativet til at indkalde til møder i partnerskabet og arbejdsgrupper nedsat i regi heraf.

Afrapportering

Parterne vil løbende vurdere fremdriften i planen for reduktion af klimagasser, samt projekternes anvendelighed. I fællesskab fastsættes de nødvendige ændringer og justeringer i planen og projekter. Fremdrift og status vil blive afrapporteret af Esbjerg Kommune hvert år og den fremadrettede indsats på den baggrund drøftes mellem parterne.

Finansiering

Esbjerg Kommune har en ambitiøs klimadagsorden, der overgår den nationale målsætning, og som rækker ud til alle erhverv i kommunen. Med den ambitiøse målsætning følger også et ansvar for facilitering. Udgifter til møder og arrangementer i regi af partnerskabet afholdes af Esbjerg Kommune.

Finansiering af enkeltprojekter vil blive aftalt konkret.

Formand for Sydvestjysk Landboforening

Formand for Klima og Miljøudvalget

Esbjerg
Kommune